

Laatija vs. ratkoja

Laatija ja ratkoja askartelevat saman tuotoksen kimpussa, mutta katselevat ruudukkoa eri silmillä ja näkevät sen eri perspektiivissä. Yhdellä ristikolla on yleensä yksi laatija, mutta toivottavasti huomattavan paljon enemmän ratkojia.

Laatija ei aina tule ajatelleeksi, mitä hankaluuksia hän ratkojalle tietoisilla tai tahattomilla metkuillaan tuottaa. Ratkoja ei puolestaan näe laatijan luomisen tuskasta harmaantuvia hiuksia ja pyyhke-kumin puruista lähiympäristöön kerääntyviä kekoja.

Laatijan kohtalo on kova, hän ei voi jättää ristikkoo kesken! Yleensä ristikko on julkaisijalle luvattu tiettyyn määrähetkeen mennessä ja siihen se sitten valmistuu kaikkine kompromisseineen ja mahdollisine pikku puutteineen. Ehkä sekaan on pakosti solahtanut jokunen fakkisana ja pari huonoa erisnimeä.

Kun ristikko on valmis ja julkaistu, laatija ei voi enää vaikuttaa lopputulokseen. Lopputulos on juuri niin hyvä tai huono kuin se on laatijan käsistä lähtiessään ja ristikko on ja pysyy, ratkojan riemuna tai riesana.

Ratkoja voi jättää vähemmän kiinnostavan ristikon kesken niin halutessaan,

eikä kukaan siitä suutu. Korkeintaan itsetunnon mittarit heilahtelevat hetkellisesti punaisen puolelle.

Ratkojalla on kynsissään ristikko, johon on olemassa vain yksi ja ainoa oikea ratkaisu. Kun laatija aloittaa työnsä, edessä on enemmän tai vähemmän tyhjä valkoinen paperi, yleensä ruutupaperi. Laadinnan edetessä kaikki voi muuttua ja usein muuttuukin. Laatijan on sommiteltava ruudukolle sopiva rakenne, sijoitettava ruudut täyteen sopivia sanoja ja lopuksi vielä vihjeitettävä tuotoksensa.

Laatijan ja ratkojan uurastuksen mielekkyys koostuu erilaisista asioista. Laatija tekee parhaimmillaan antoisaa ja luovaa työtä sanojen ja vihjeiden kimpussa. Ratkojan elämää sulostuttaa sanojen etsimisen ilo ja löytämisen riemu. Kun vaikeusaste on ratkojalle sopiva, ahaa-elämykset voivat jalostua aah-elämyksiksi.

Laatijan tehtävä on säilyttää ristikon vaikeusaste jokseenkin samalla tasolla läpi koko ristikon. Välillä ratkojasta tosin tuntuu, että se viimeinen, täyttymätön aukko oli paljon vaikeampi kuin koko muu ristikko siihen asti.

Laatijalla on myös vastuu ratkojan viihtymisestä ristikon äärellä. Vaikean ristikon ratkojaa ei saa päästää liian helpolla, mutta ratkojaa ei toisaalta saa nujertaa tekemällä ratkonnan aloitusta liian hankalaksi.

Pasi Paavilainen
pasi.paavilainen@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoihaisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi